

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Behandeld door
Remco Oldebesten
Doorkiesnummer +31 345728732
Remco.Oldebesten@WestBetuwe.nl
Datum 25 november 2021
Kenmerk GZDGWB/292054
Pagina 1 van 4

VERZONDEN 25 NOV, 2021

Onderwerp Zienswijze Actualisatieplan 9 Omgevingsverordening inzake
drinkwaterreserveringsgebieden

Geacht college,

Met interesse namen wij kennis van de negende actualisatie van de Omgevingsverordening Gelderland. Hierin legt u een aantal voorgenomen regels vast voor activiteiten binnen de nieuwe reserveringsgebieden voor drinkwatergebieden die in deze actualisatie worden aangewezen. Wij onderschrijven het belang voor een goede drinkwatervoorziening, voor nu en in de toekomst. Wij zien echter ook een aantal negatieve consequenties. Deze consequenties hebben betrekking op:

- de gevolgen voor de warmtetransitie binnen onze gemeente: als bodemenergiesystemen niet mogelijk zijn kan mogelijk 95% van de kansrijke projecten uit de warmtetransitievisie niet worden gerealiseerd;
- op de impact op de sector fruitteelt: innovatie op het gebied van druppelirrigatie en vernevelsystemen komt in gevaar;
- en op de administratieve lasten voor onze inwoners en ondernemers: meldingsplicht voor alle ingrepen in de bodem dieper dan 3 meter vraagt extra tijd en geld van initiatiefnemers.

Bovendien maken wij ons zorgen over het feit dat de tijdelijkheid van de reserveringsgebieden niet is geborgd. Daarom dienen wij deze zienswijze in. Hieronder gaan wij nog wat dieper in op de hierboven aangehaalde zorgen. Waar mogelijk doen we meteen een voorstel tot verbetering van de verordening.

Wat is uw voornemen?

We constateren dat op een groot deel van de gemeente West Betuwe de aanduiding 'drinkwaterreserveringsgebied' is opgenomen. Uit de bijhorende regels en toelichting concluderen wij dat mijnbouwwerken niet zijn toegestaan én dat het verboden is handelingen te verrichten waardoor de beschermende werking van de bodemlaag wordt of kan worden aangetast. Binnen de grenzen van onze gemeente ligt de relevante beschermende kleilaag op een diepte van 35 tot 75 meter onder maaiveld. Dat betekent dat activiteiten waarvoor dieper in de bodem wordt geboord in het geheel niet meer zijn toegestaan. Denk daarbij aan geothermie en warmte-koude-installaties of andere bodemenergiesystemen waarvoor dieper wordt geboord dan de beschermende kleilaag. Voor alle verstoringen dieper dan drie meter wordt een meldingsplicht ingevoerd en gelden algemene regels ter voorkoming van verontreiniging van potentieel drinkwater.

Onze zorg: warmtetransitie

Naast het beschikbaar houden van voldoende drinkwater is het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving vóór 2050 een ander groot maatschappelijk belang waarvoor we als gezamenlijke overheden aan de lat staan. Onze Transitievisie Warmte is recent door het college vastgesteld en

wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden in januari. Met de voorgestelde regels en de voorgestelde omvang van het drinkwaterreserveringsgebied kan mogelijk tot 95% van de kansrijke projecten uit onze warmtetransitievisie niet worden uitgevoerd. In ons uitgestrekte buitengebied is het gebruik van bodemenergiesystemen een van de meest kansrijke oplossingen om de bebouwing daar aardgasvrij te maken.

In onze Transitievisie Warmte zijn twee pilots benoemd die op dit moment in West Betuwe lopen, waar een WKO is voorzien en waar een daadwerkelijke uitvoering vóór 2030 opportuun is. Verder loopt er nu een concreet project bij het te verbouwen gemeentehuis (naar gasloos) met een WKO en weten wij dat er diverse particulieren zijn die een individuele warmteoplossing voor hun woning hebben gekozen, waarbij soms wel tot 150 meter onder maaiveld wordt geboord.

Verzoek tot verbetering

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u de volgende verbetervoorstellen bij vaststelling van het actualisatieplan mee te nemen. Of hier eerst nader onderzoek naar te doen alvorens tot vaststelling over te gaan.

- Houd de termijn van de reservering zo kort mogelijk. En borg de tijdelijkheid van de reservering in de verordening zodat de beperkingen niet langer dan nodig van toepassing blijven. Door een termijn aan de regel te verbinden wordt bovendien de urgentie om tot een oplossing te komen benadrukt.
- Pas de begrenzing van het reserveringsgebied ten minste aan conform de tekening in de bijlage. Hiermee is een groot deel van de kernen, die aan de rand van het door u voorgestelde reserveringsgebied liggen, geen onderdeel meer van het reserveringsgebied. Ook het pilotgebied bij de kern Enspijk wordt dan niet meer belemmerd. Kernen die midden in het reserveringsgebied liggen zouden wij het liefst ook vrijwaren, maar we begrijpen dat het niet wenselijk is om 'enclaves' in het reserveringsgebied te creëren. Over de exacte begrenzing gaan we graag alsnog met u in overleg. Dit is ondanks ambtelijke opmerkingen daarover helaas nog niet gebeurd.
- Onderzoek de mogelijkheid voor maatwerkoplossingen voor initiatieven die in het resterende reserveringsgebied liggen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de glastuinbouwbedrijven die ook een belangrijke opgave hebben in de warmtetransitie.

Onze zorg: innovatie in de fruitteeltsector

Voor West Betuwe is de fruitteelt een belangrijke sector. In onze ontwerp Omgevingsvisie is één van de drie kernambities om (ook) in 2040 dé fruitgemeente van Nederland te zijn. Wij zien dat de fruitteeltsector er werk van maakt om te innoveren en minder water te gebruiken. Daarbij wordt steeds meer ingezet op druppelirrigatie en vernevelsystemen. Deze systemen hebben zeer schoon en ijzerarm water nodig om te voorkomen dat ze verstopt raken. Dit water wordt (in de toekomst steeds vaker) uit bronnen onder de beschermende kleilaag gepompt.

Verschuilde belangenorganisaties in de fruitsector hebben aangegeven ook een zienswijze in te dienen. De reserveringsgebieden vormen een bedreiging voor de sector waar wij als dé fruitgemeente van Nederland veel waarde aan hechten. Wij roepen u op om samen met de fruitsector tot een oplossing te komen die zowel het belang van bescherming van drinkwater als het belang van de (innovatie in de) fruitsector dient.

Onze zorg: administratieve lasten

Het opnemen van een meldingsplicht zorgt ervoor dat voor veel activiteiten een extra administratieve handeling moet worden verricht. Dit kost initiatiefnemers extra tijd en geld. Wij hechten er waarde aan de administratieve lasten niet onnodig te verzwaren. De voorgestelde regels hebben tot gevolg dat

voor elke heipaal binnen het reserveringsgebied een melding noodzakelijk is, we vragen ons af of dit noodzakelijk is.

Verzoek tot verbetering

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u de volgende verbetervoorstellen bij vaststelling van het actualisatieplan mee te nemen. Of hier eerst nader onderzoek naar te doen alvorens tot vaststelling over te gaan.

- Neem een aantal veelvoorkomende, maar risicoloze activiteiten op waarvoor geen meldingsplicht geldt. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan het aanbrengen van heipalen tot 20 meter boven de beschermende kleilaag,
- Ga terughoudend om met het stellen van maatwerkvoorschriften, doe dit alleen als het strikt noodzakelijk is.

Tot slot

Wij vertrouwen erop dat onze zienswijze voldoende duidelijk is en dat onze verzoeken tot verbetering verwerkt kunnen worden bij de vaststelling van de negende actualisatie van de omgevingsverordening. Mocht u vragen hebben, neem dan contact op met Remco Oldebesten (remco.oldebesten@westbetuwe.nl) of Rolf van Os (rolf.van.os@westbetuwe.nl).

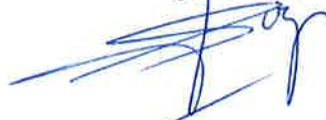
Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de secretaris,

Karen Coesmans

de burgemeester,

Servaas Stoop

BIJLAGE: voorstel minimale aanpassing begrenzing

- Verzoek tot wijzigen grens reserveringsgebied Tielerwaard
- Verzoek tot wijzigen grens reserveringsgebied Betuwe-West-Buren